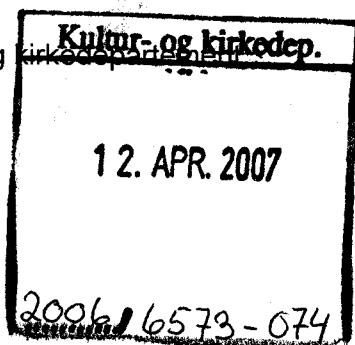

ASNES KOMMUNE

RÅDMANNENS STAB

Det Kongelige Kultur- og
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Dato: **06.03.2007**
Deres ref:
2006/6573ku/ku2NBA,AMB
Arkiv: K2-C60, K3-&13
Saksbehandlers tlf.: 62 95 66 15
Vår ref.: 07/100-2/MOS
Vår ref. bes oppgitt ved henvendelse i saken

HØRINGSBREV - BIBLIOTEKREFORM 2014

1. Generelle kommentarer

Våler kommune, Åsnes kommune og Solør videregående skole er enige om at "Bibliotekreform 2014" et godt dokument som inneholder en god beskrivelse av alle bibliotekene i Norge samt deres situasjon i dag og visjoner framover. Alle tiltakene som er skissert er i hovedsak gode, men noen er viktigere enn andre. Dokumentet har lokalt gitt en diskusjon omkring hva man vil med bibliotekene framover, samt fått forståelse for at bibliotekene er i dag svært ulike og avhengig av bibliotekeierens (kommunens og fylkeskommunens) totale økonomiske situasjon. Det er allikevel viktig å poengtere at det virker som de som har utarbeidet utredningen ikke har tilfredsstillende oversikt over hvordan folkebibliotek fungerer og er lokalisert rundt i landet. Det har ikke sittet noen i referansegruppa fra folkebiblioteksektoren i det hele tatt, til tross for at det er foreslått en konsolideringsprosess som vil berøre denne sektoren i stor grad. Det satt heller ingen i referansegruppa som kunne representere landsbygda og grisgrendte strøk som vi har mye av i Norge. Pga dette mener vi at utredningen har fokusert for mye på store bibliotekenheter og mengden av ressurssterke brukere. Den "vanlige mann i gata"; eldre, grunnskolebarn, pensjonister, arbeidsledige, innvandrere etc, har fått for liten oppmerksomhet og få tiltak som kan bedre deres tilgang til bibliotek og bibliotektenester. Utredningen gir også inntrykk av at små folkebibliotek yter for dårlig service ovenfor sine brukere, i forhold til de store bibliotekene, til tross for at vår erfaring tilsier noe annet, som også underbygges av statistikk om brukertilfredshet. Fordelen med små, lokale bibliotek er nettopp nærheten til brukerne.

"Bibliotekreform 2014" har ikke nok fokus på fysisk brukertilgjengelighet, men fokuserer mye på det digitale og nettløsninger. Det er ingen tiltak som går direkte på å utvikle bibliotekene som sosiale møteplasser og arenaer for samtaler, diskusjon og kultur møter, og dette synes vi er beklagelig. Bibliotek er en av de få arenaer hvor det er lav terskel for å komme inn, man kan være så lenge man ønsker, og man trenger ikke forholde seg til noen hvis man ikke ønsker det. For mange er bibliotek et viktig treffpunkt, og en ufarlig plass å gå for å treffe andre uformelt. Slike møteplasser blir viktigere jo mer digitalt og automatisert samfunnet vårt blir.

2. Kommentarer til de enkelte forslagene. (Tiltak som forutsetter ekstra bevilgninger)

Målområde 1: Innhold og tjenester i Norgesbiblioteket

1.1 Digitale tjenester. Alle tiltak som går på å utvikle digitale tjenester for de bibliotekansatte og bibliotekbrukerne er nyttige og viktige. Mange tiltak bør kunne gjennomføres på nasjonalt nivå, for å komme alle bibliotek til gode på en kostnadseffektiv og brukervennlig måte. En ABM-portal vil være svært nyttig, da man her kan få all informasjon samlet på ett sted. Vi ser at mange av disse tjenestene vil samles gjennom programmet Norsk digitalt bibliotek, og dette er bra! Da det gjelder spesialdatabaser og databaser som er lisensbelagt, så ønsker vi nødvendigvis ikke tilgang til dette

POSTADRESSE:	KONTORADRESSE:	SENTRALBORD:	TELEFAKS:	ORG.NUMMER:	BANKGIRO:	SKATT:
Rådhusgata 1 2270 Flisa	Rådhuset Rådhusgata 1 2270 FLISA	62 95 66 00	62 95 66 01	964 948 232	7195 05 14234	7855 05 04250

E-POST: post@asnes.kommune.no

i hvert enkelt bibliotek, men det er viktig at basene og kompetansen til å benytte seg av disse databasene fins i den enkelte region, eller innenfor et begrenset område. Hvis basene gjøres tilgjengelige for alle gjennom Norsk digitalt bibliotek, så vil det være det beste. Det er en forutsetning at de enkelte bibliotek ikke har noen kostnader forbundet med søk i disse basene/tjenestene.

1.5 Innkjøpsordningene. Innkjøpsordningene slik de fungerer i dag er ikke gode nok sett fra bibliotekenes ståsted. Ny og etterspurt litteratur kommer for sent ut til bibliotekene slik at bibliotekene allerede har kjøpt inn flere eksemplarer for å dekke opp etterspørselen. Noe av det som kommer gjennom innkjøpsordningene er svært smal litteratur eller vanskelig å markedsføre. Dette kan forbedres gjennom å iverksette program for litteraturformidling som her er foreslått. Det er selvsagt ønskelig at innkjøpsordningen videreføres, men da bør den endres noe fra dagens ordning. Det er også viktig at alle bibliotektyper får tilgang til innkjøpsordningen, for eksempel bibliotek i videregående skoler. Det er bra hvis ordningen også vil omfatte film og dataspill.

Målområde 2: struktur og organisering i Norgesbiblioteket

2.1 Konsolidering i folkebiblioteksektoren. Vi er imot konsolideringsprosessen slik den er skissert i "Bibliotekreform 2014". Det står at flere folkebibliotek må konsolidere til en enhet med minst 6-8 årsverk, at disse konsoliderte bibliotekene skal ha en felles sjef, og at det kun er folkebibliotek som skal konsolideres med andre folkebibliotek. Vi mener at lokale samarbeidsordninger må kunne videreføres, at et skriftlig forpliktende samarbeid mellom ulike bibliotek må veie like tungt som om de skulle konsolideres, at 6-8 ansatte bør kunne fravikes hvis lokale forhold skulle tilsa det, og at man ikke kan låse utviklingen fast i disse kriteriene. Det er nødvendig med et konkret, avtalefestet samarbeid mellom de ulike bibliotekene i en region for å sikre utvikling, men man må ha brukerne i fokus slik at målet må være bedre tilgang til bibliotekene (bedre lokaler), utvidede åpningstider, mer bibliotekfaglige ressurser og større bredde i bibliotektilbudet til alle brukerne. Det å konsolidere bibliotek, vil nødvendigvis ikke resultere i noe bedre tilbud til brukerne. Hvis 6 bibliotek med ett årsverk hver, slås sammen til en enhet, så vil totalbemanningen fortsatt være 6 årsverk, og åpningstidene ved hver av de 6 bibliotekene vil ikke kunne økes nevneverdig. Vi ønsker at dagens bibliotekteiere skal fortsette å være nettopp det, og det er viktig at bibliotekteierne (kommunen og fylkeskommunen) fortsatt har ansvar for sitt bibliotek og muligheten til å styrke dette lokalt hvis de ønsker det. Det er allikevel viktig at hver bibliotekteier kjenner sitt ansvar og forpliktes i et samarbeid med nærliggende bibliotek om å bevilge de midler som er nødvendig for at biblioteket skal inngå i et nasjonalt nettverk, Norgesbiblioteket. Våler kommune og Åsnes kommune ønsker å beholde sitt eierforhold over sine folkebibliotek, men ønsker å inngå et forpliktende samarbeid med hverandre. I dette samarbeidet ønsker også Solør videregående skole å være med, for eksempel ved å ha en felles bokbase samt kjøpe enkelte tjenester av folkebibliotekene. Allikevel vil ikke vi komme opp i 6 årsverk med dagens bemanning, men man ønsker å se på muligheten til å øke bemanningen totalt i de to kommunene gjennom et samarbeid. Man ønsker ikke å tvinges til å avslutte dagens samarbeid for å måtte splittes til hver av de store bykommunene som ligger i området; Elverum og Kongsvinger pga den foreslåtte konsolideringsprosessen.

2.1 Skolebibliotekutvikling. Dette er et særdeles viktig tiltak da dagens skolebibliotek både i grunnskole og videregående skole ofte er et forsømt område. Gode grunnskolebibliotek er viktig for å utvikle elevene både faglig og mentalt, samt gi de god leseforståelse. Hvis man får utviklet disse bibliotekene til å bli den ressursen de bør bli, vil dette danne et godt grunnlag for bruk av bibliotek tjenester videre i livet, i tillegg til å gi økt leseferdighet hos barna/elevene. Rundt i kommunene har skolebibliotek vært en salderingspost ettersom det ikke i noe lovverk stilles konkrete krav til skolebibliotekene. Vi ønsker å påpeke at dette er ett av de tiltakene som vi syns er **viktigst** med reformen. Å få til en koordinatorstilling mellom folkebibliotek og skolebibliotek er også et viktig tiltak. I Åsnes kommune ansatte vi en bibliotekar i 100% stilling for å ivareta skolebibliotekene, og vi merker etter et halvt år nå stor forskjell i barnas bruk av både skolebibliotekene og folkebiblioteket. Leselysten øker, og bibliotekaren har kompetanse til å kunne hjelpe den enkelte elev med å finne litteratur tilpasset den utviklingsnivå og lesenivå. Vi ser også skolene og skolebibliotekene som en god partner da det gjelder et forpliktende samarbeid som kan erstatte den foreslåtte konsolideringsprosessen mellom folkebibliotek i flere kommuner.

2.2 Høghastighetsnett. Gode digitale løsninger i form av høghastighetsnett er en selvfølge for alle bibliotek, men de bibliotekiere som ikke har prioritert denne bør ikke "belønnes" med å få dette finansiert. Da må det heller gis støtte til alle bibliotek, utregnet for eksempel etter antall innbyggere i kommunen.

2.3 Nasjonal transportordning. Dette er ett av de tiltakene som vil være enkelt å gjennomføre og som vil få en rask og synlig effekt for bibliotekbrukerne. En statlig finansiert transportordning vil gjøre at den nasjonale bok- og mediabestanden vil komme alle Norges innbyggere til gode. Denne ordningen vil også være svært viktig for alle skolebibliotekene.

2.3 Profilering av Norgesbiblioteket. Det er fortsatt mange som ikke kjenner til bibliotekenes tjenester, og en nasjonal kampanje vil komme alle til gode, uten at det krever ressurser av hvert enkelt bibliotek.

Målområde 3: kompetanse og forskning i Norgesbiblioteket

3.1 Kompetanseutviklingsprogram for konsoliderte enheter. Den generelle kompetansen i bibliotekene trenger både fornyelse og fordypelse, men det bør komme alle bibliotektyper til gode, og ikke bare konsoliderte enheter. Det er viktig med etter- og videreutdanning av ulik art både med tanke på innhold og studielengde. For at dette skal kunne benyttes av flest mulig må valgmulighetene være av et visst omfang.

3. Evt. andre kommentarer

- endret biblioteklov

Bibliotekloven bør endres slik at den omfatter alle typer bibliotek. På denne måten vil man være sikret at alle offentlige fag-, folke og skolebibliotek deltar i et forpliktende Norgesnettverk, og at brukerne av bibliotekjentene kan kreve en del basistjenester uavhengig av hvilket bibliotek man oppsøker.

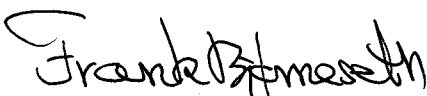
- et norsk digitalt bibliotek

Programmet Norsk digitalt bibliotek bør iverksettes så raskt som mulig. Dette bør ha ansvar for flere nasjonale og lokale tjenester som vil være ekstremt tids- og ressursbesparende for det enkelte bibliotek. Det er allikevel viktig at dette programmet stadig er under utvikling.

- konsolidering innen folkebiblioteksektoren.

Vi har under "kommentar til de enkelte forslagene" skrevet en del om den foreslåtte konsolideringen, og vårt syn på denne. Våler og Åsnes kommune er skeptisk til konsolidering slik det her er foreslått. Det er viktig for oss som eiere av folkebibliotek å fortsette å drive dette som en del av vår kommunale virksomhet. Det er viktig at vi kan styrke våre kommunale folkebibliotek og at vi selv kan bestemme hvordan disse kan drives mest hensiktsmessig til fordel for våre innbyggere. Det er allikevel viktig for oss at folkebibliotekene deltar i et nettverk sammen med landets andre folkebibliotek for å sikre et best mulig tilbud, og en ensartethet som kommer alle landets innbyggere til gode.

Med hilsen

Frank Bjørneseth
ordfører